

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Dansk lærebok i allmenmedisin

Ivar Østergaard, John S. Andersen,
Bo Christensen, Niels Damsbo,
Torsten Lauritzen, Klaus Witt, red

Almen medicin

357 s, tab, ill. København: Munksgaard, 2003.
Pris DKK 388
ISBN 87-628-0361-1

Dansk allmenmedisin har fått sin egen lærebok. Skrivningen av boken har vært et nasjonalt løft, med mange sentrale navn fra dansk allmenmedisin på forfatterlisten.

Målgruppen er medisinstuderenter. Boken er tilpasset studieplanen

i allmenmedisin ved danske universiteter, noe som kan ha begrenset omfanget.

Fra et klinisk perspektiv beskrives allmenmedisinens teoretiske og praktiske grunnlag. Formen er problemorientert. Hvert kapittel starter med problematiserende spørsmål, som videreutvikles ved å beskrive en tematiserende konsultasjon. Teksten brytes hyppig av «Stop og tenk», med spørsmål som oppfordrer studenten til å bearbeide sin forståelse.

De første kapitlene beskriver konsultasjonen. Et kapittel omhandler den diagnostiske prosessen, med tydeliggjøring av hvordan testers prediktive verdier avhenger av prevalensen, som er forskjellig i allmenpraksis og på sykehus. Et sentralt kapittel omhandler klinisk håndtering av pasienter i allmenpraksis. I seks sentrale kliniske eksempler beskrives samspillet mellom lege og pasient i det kliniske forløpet. De narrative tekstene belyser viktige sider ved allmenmedisinsk arbeidsmåte, mens den aktuelle kliniske tilstanden ikke alltid beskrives fyllestgjørende. Gitt bokens moderate omfang er plassen begrenset. Saldoen gjøres opp ved å innskrenke beskrivelsen av kliniske tilstander. Mange prioriteringer synes velvalgte. Et leseverdig kapittel om barn omhandler både barns utvikling, deres sykdomsutfordring, konsultasjonsstil overfor syke barn og håndteringen av barns sykdomspanorama. Teksten balanserer elegant en narrativ nerve, problematiserende spørsmål og oversiktlige sykdomsbeskrivelser. To etterfølgende kapitler omhandler screening, risikotenkning og

forebyggende strategier på en reflektert måte.

Andre prioriteringer synes mer tilfeldige. Mens luftveissykdommer omhandles grundig, mangler sentrale tema i beskrivelsen av andre sykdomsgrupper. Eksempelvis beskrives cystitt, men ikke pyelonefritt, steinsykdom eller sykdommer i prostata. Urininkontinens brukes til å illustrere samhandling i helsevesenet, uten å angi hvordan allmenpraktikeren selv kan håndtere tilstanden. Herpes zoster er omtalt, men for eksempel ikke atopisk eksem. Ikke alle opplysninger er like oppdatert. En del kliniske tilstander gjøres rede for i et appendiks. De enkelte sykdomsbeskrivelsene er ultrakorte, og med uprioriterte stikkordlister fjernet fra allmenmedisinsk tenkemåte.

Sammenfattende har boken sin styrke i den narrativerende prosessbeskrivelsen av faget, men mangler en del på klinikk og oppdatert dokumentasjon.

Anders Bærheim

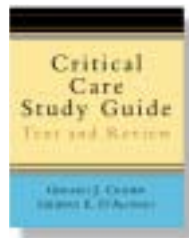
Seksjon for allmenmedisin
Universitetet i Bergen

Lærebok i intensivmedisin

Gerard J. Crinier, Gilbert E. D'Alonzo

Critical care study guide

Text and Review. 840 s, tab, ill. Heidelberg:
Springer, 2002. Pris USD 69,95
ISBN 0-387-95164-4

Dette er ny bok i intensivmedisin som er beregnet på leger i utdanning innen dette området. Den er delt inn i tre hovedområder: Intensivmedisinske prosedyrer, Patofysiologiske forklaringer og Prinsipper for behandling av den kritiske syke.

Boken er grei og oversiktlig. Den er godt utstyrt med fine tegninger og tabeller. Viktige problemstillinger er fremhevet i margin, slik at hovedpunkter blir forsterket. Den innbyr til å lage egne notater og kommentarer. Når det gjelder behandling, er boken preget av noe dårlige referanser slik at forfatterens sedvane har fått en for sterk plass. Da den er amerikansk, vil også en del medikamenter være noe fremmed. Noen behandlingsprinsipper

ligger også på etterskudd, uten at det forringer bokens grunnleggende verdi. Den har imidlertid ikke som hensikt å være en komplett bok i intensivmedisin, men et godt hjelpemiddel i starten av et vanskelig fag. I så måte er den vellykket, og leseren vil ha stor glede av å arbeide med den. Prisen synes bra, og den er skrevet på godt papir.

Harald Moen

Intensivavdelingen
Ullevål universitetssykehus

Om og for kvinnelige leger – i USA

Marjorie A. Bowman, Erica Frank,
Deborah I. Allen, red

Women in medicine

Career and life management. 3. utg. 187 s, tab.
Heidelberg: Springer, 2002. Pris EUR 50
ISBN 0-387-95309-4

Bowman og Allen har tidligere utgitt to utgaver av denne boken under navnet *Stress and women physicians* i 1988 og 1990.

I denne tredje, betydelig omarbeidede versjonen har de fått med seg Erica Frank.

Hun er ansvarlig for en stor studie av amerikanske kvinnelige leger på 1990-tallet: The Women Physicians' Health Study. En rekke interessante resultater fra denne studien er presentert i boken.

Formålet med boken er å hjelpe kvinnelige kolleger med å mestre livet som lege både privat og på jobben. De ulike kapitlene inneholder derfor en blanding av faktakunnskap om kvinnelige legers liv og helse samt praktiske råd om hvordan ulike problemer kan løses. Det siste har begrenset interesse for leger utenfor USA, siden mange av rådene gjelder amerikanske forhold. Fakta er også for en stor del hentet fra studier i USA, og vi finner få referanser til relevante studier i England og Skandinavia. Dette innebærer at ikke alt uten videre lar seg overføre til norske forhold. Boken favner imidlertid tematisk bredt, og leseren får en god innføring i hva man i dag vet om ulike sider ved legeyrket. Selv om kvinnene er i fokus, er de ofte sammenliknet med sine mannlige kolleger, slik at man også får et innblikk i mannlige legers liv og arbeidsforhold.